

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๔๔

พระอรหันต์กับยาเสพติด

นี่ไม่ได้พูดถึงด้านจิตใจมานานแล้วนะ ยุ่งตั้งแต่การช่วยชาติอันเป็นด้านวัตถุ ภายนอก เกี่ยวกับธรรมมีน้อย ได้พูดเรื่องอรรถเรื่องธรรมกับใจซึ่งเป็นของคู่ควรกัน อย่างยิ่งนี้ไม่ค่อยได้พูดนะ ยุ่งแต่ข้างนอก จิตใจไม่ได้สัมผัสสัมพันธ์กับธรรมเลย สัมผัสอะไร มันพันกันแต่กับกิเลส เพราะฉะนั้นมันจึงเป็นไฟไหม้ที่หัวใจตลอดเวลา ธรรมไม่ค่อยได้เข้าใกล้ชิดกัน ความสุขในหัวใจของโลกชาวพุทธเราจึงไม่ค่อยมีและไม่มี อะไร ๆ ก็มีแต่เรื่องของกิเลสคือภัยแห่งความสงบสุขนั้นห้อมล้อมตลอดเวลา และมัดอยู่ตลอดเวลา ธรรมไม่ค่อยมีโอกาสที่จะได้แทรกเข้าไปพอเป็นผลขึ้นมาว่าเป็นความสงบสุขเย็นใจ และเป็นชั้น ๆ เป็นที่สะดวกขึ้นเรื่อย ๆ นี่ไม่ค่อยมี นี่ผลของธรรมเป็นอย่างนั้น

ผลของกิเลสนี้สะดุ้ง สะดุ้งด้วยความหวาดความเสียวความตระหนกตกใจ สะดุ้งด้วยความทุกข์ความทรมาน นั่นคือความสะดุ้งของกิเลสมันเข้าตีหัวใจ ความสะดุ้งของธรรมนี้ทำให้รื่นเริงบันเทิงภายในใจ ใจดวงนี้แหละเป็นที่สถิตอยู่ของธรรมและของกิเลส ไม่มีสิ่งใดที่จะมาเป็นภัยต่อจิตใจและเป็นคุณต่อจิตใจนอกจากกิเลสและธรรมเท่านั้น คำว่ากิเลส ๆ นี้ถ้าหากว่าพูดเป็นภาษาของเราให้เข้าใจกันก็คือว่า สนิมมันเกิดจากเหล็กมันกัดเหล็ก เหล็กก็เสียคุณภาพลงไป ๆ จนแหลกเหลวไป แต่ใจไม่แหลก นี่ผิดกันตรงนี้นะ

คือใจจะทำยังไงให้ฉิบหายไม่มีทาง แต่การบอบช้ำนั้นยอมรับ บอบช้ำก็บอบช้ำจากกิเลสที่เป็นสนิมกัดหัวใจเอง สนิมกัดเหล็ก กิเลสกัดใจ มันอยู่ที่นั่น แต่ให้ใจฉิบหายไม่มี ไม่มีทางฉิบหาย มีแต่ความเป็นทุกข์ทรมาน เวลาทุกข์มาก ๆ ก็อยากตายไปเสีย ๆ เข้าใจว่าการตายไปแล้วจะพ้นจากทุกข์อันนี้ ใจมันไม่ตายนั่นซี เช่นอย่างวันนี้เป็นทุกข์ อยากให้มีวันพรุ่งนี้ขึ้นมา วันพรุ่งนี้ก็มีติดกับแจ้ง ความทุกข์มันอยู่กับหัวใจเรา ไม่ได้อยู่กับมดกับแจ้งนะ กิเลสอยู่กับหัวใจ ธรรมอยู่กับหัวใจ สุขจึงมีที่หัวใจ ทุกข์จึงมีที่หัวใจ ตามแต่ฝ่ายชั่วฝ่ายดีจะปรากฏขึ้นมากับหัวใจเรา

โอ้ย เรื่องใจนี้อัจฉริยะจริง ๆ นะ พี่น้องทั้งหลายฟังซิ เราเคยพูดไม่รู้กี่ครั้งก็หนคือมันสด ๆ ร้อน ๆ อยู่ในหัวใจนี่นะ วันคืนปีเดือนว่าเป็นอดีตอนาคต อันนี้มันไม่ได้เป็น สด ๆ ร้อน ๆ ภายในหัวใจ เวลามันทุกข์ทุกข์มากนะกิเลสเหยียบย่ำหัวใจ โถ จนจะหาทางออกไม่ได้ แล้วอยากตายเสีย ตายไปแล้วว่าเป็นทางออก มันไม่ได้เป็นทางออก เพิ่มทุกข์เข้าอีกนั่นนะเห็นไหม กิเลสมันมัดเข้าไป ๆ คนที่ฆ่าตัวตายเพื่อหนีทุกข์

มันไม่ได้เห็นทุกซั่ เพิ่มทุกซั่เข้าไปในการทำลายตัวเองอีกมันก็ไม่รู้ นี่ละกิเลสมันมัดเข้าไป ๆ เป็นชั้น ๆ เข้าไปอย่างนี้

เราไม่ค่อยได้พูดถึงเรื่องภาวณา พูดตั้งแต่เรื่องเกี่ยวข้องกับโลกกับสงสารช่วยบ้านช่วยเมืองไปเสีย ทั้ง ๆ ที่จิตใจเป็นของสำคัญเกี่ยวข้องกับสิ่งเหล่านั้น แต่เราก็ไม่ค่อยได้พูดการปรับปรุงจิตใจให้เหมาะสมเสีย พูดตั้งแต่เรื่องนั้นบกพร่องอันนี้ขาดเงินเรื่องอย่างนั้นอย่างนี้เสีย ที่ถูกจริง ๆ ก็คือว่าจิตใจต้องเป็นพื้นฐาน พูดเทศน์สอนกันไปในเวลานั้น เช่น ภาวณา เป็นต้นนะ ภาวณานี้เป็นชั้นเอกที่เดียวในการรักษาหรือการบำรุงจิตใจ ให้มีความสุขสดชื่นขึ้นเป็นลำดับจากการภาวณานะ อันนี้เป็นชั้นเอกของกุศลธรรมทั้งหลาย

ทาน คือ อยู่รอบข้างติดกัน เหมือนกับกิ่งก้านของต้นไม้ ต้นไม้คือภาวณา อันนี้หลักใหญ่มากอยู่ตรงนี้ คือจิตนี้เป็นธรรมชาติอันหนึ่ง ที่จะยับ ๆ แยับ ๆ เราพูดมันก็อย่างว่านะ มันรู้เต็มหัวใจ แต่เวลาแยกพูดออกมามันไม่ค่อยตรงตามความจริงนัก แต่ไม่พูดอย่างนั้นก็ไม่มีอะไรจะพูด ก็ไม่ได้รับประโยชน์ พูดอย่างนั้นแม้จะไม่ตรงตามความจริงร้อยเปอร์เซ็นต์ก็ตาม แต่ก็พอจะเป็นประโยชน์บ้างนิดหน่อยก็เอา แยกออกมาพูด ๆ ที่จะให้ตรงตามความจริงทุกอย่างนี้ พูดตรง ๆ เลยว่าตรงไม่ได้ว่างั้นเลย

แก่นมันอยู่ในต้นไม้ มันก็ต้องแกะออกไปตั้งแต่เปลือก เข้าไปกระพี้ แล้วค่อยถึงแก่น มันอยู่ด้วยกัน แต่มันมองหาแก่นไม่เห็นละซี ไปเห็นแต่เปลือก เห็นแต่พวกกระพี้อะไรไปเสีย ธรรมแท้เป็นอย่างนั้นนะ ธรรมแท้ที่พูดไม่ถูกเลย ผู้ที่ทรงธรรมแท้ก็คือใจ ใจกับธรรมเป็นอันเดียวกันแล้ว จะว่าใครทรงใครก็พูดไม่ถูกอีกเหมือนกัน นั่นละเป็นธรรมชาติแท้ คือใจดวงนี้ดวงที่พาเกิดพาดายนี้ เมื่อได้รับการบำรุงส่งเสริมจากเจ้าของไม่ปล่อยละวางแล้ว จะค่อยเจริญขึ้น ๆ เรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงที่สุดแล้ว นี่ละใจดวงนี้ที่ว่าไม่ตาย ๆ นั่นละไปเป็นธรรมธาตุ บริสุทธิ์เต็มส่วนเลยละ จะเรียกว่าธรรมธาตุก็ได้ เรียกว่านิพพานก็ได้ มหาวิมุตติมหานิพพานก็ได้ เรียกธรรมธาตุก็ได้ นี่ฉิบหายยังงิ๊งพิงชิ ถ้าจิตฉิบหายพระพุทธเจ้าองค์ไหนนิพพานไปแล้วก็หมดความหมาย ๆ นั่นชิ จิตไม่ฉิบหายพระพุทธเจ้าจึงไม่หมดความหมาย ทั้งยังทรงพระชนม์อยู่และปรินิพพานไปอีกเพียงสลัดร่างเท่านั้นเองนะ

คือใจดวงนั้นครองอยู่ในขันธ ๓ ชั้นนะ แปลว่า กอง แปลว่า หมวด ถ้าเป็นส่วนวัตถุอย่างธาตุขันธของเรา ๓ ชั้นนะ แปลว่า กอง คือกองรวมกันเข้าจากส่วนผสม ดิน น้ำ ลม ไฟ ในร่างกายของเรา ๓ ผสมกันเข้า แล้วมีจิตวิญญาณดวงนี้มาแทรกอยู่ข้างใน แล้วรับผิดชอบในตัวเสร็จ ยึดถืออุปาทานรอบตัวเสร็จเลย จิตดวงนี้แหละ ที่ในเวลาเข้าไปแทรกอยู่นี้แล้วที่นี้มันก็หมุนของมัน เพราะกิเลสอยู่ในจิต รูปร่างของเราไม่ได้เป็น

กิเลส กิเลสอยู่กับจิต มันอาศัยร่างกายนี้เป็นเครื่องมือใช้ จึงหมุนไปทางนั้น หมุนไปทางนี้ ถ้าเป็นธรรมนำออกใช้ก็หมุนไปทางดี ถ้ากิเลสนำออกใช้ก็หมุนไปทางเลวทางทำลายเจ้าของ ธรรมพาออกใช้ก็เป็นเครื่องเสริมเจ้าของ เป็นอย่างนั้นแหละ

เช่น เราพาไปทำบุญให้ทาน ร่างกายไม่ได้เป็นบุญเป็นกุศลนะ มันเป็นดิน เป็นน้ำ เป็นลม เป็นไฟ แต่มันเป็นเครื่องมือของจิตที่เป็นเจ้าของนั้น พาไปทำประโยชน์แล้ว ผลประโยชน์จากเครื่องมืออันนี้เข้าสู่ใจเข้าใจไหมละ นี่ละว่าทำดีทำชั่ว ร่างกายไม่ได้ไปตกนรก มันจะตกเฉพาะทั้งเป็นนี้ ได้รับความทุกข์ความเดือดร้อน เจ็บท้องปวดศีรษะ เจ็บไข้ได้ป่วย ร่างกายก็เป็นทุกข์ เอารวม ๆ เข้าไปจริง ๆ ร่างกายก็ไม่มีทุกข์อีก มันก็คือจิตเป็นผู้แบกกongทุกข์ เป็นอย่างนั้นนะ อันนี้เป็นเพียงเครื่องมือ

จิตดวงนี้ละที่ไม่มีโลกใดจะมองเห็นจิตดวงนี้ได้ มีพุทธศาสนาเท่านั้นเป็นเอกเสมอกันหมดพระพุทธรูปเจ้าทุก ๆ พระองค์ตรัสรู้ขึ้นมาในโลกนี้ คือมาเอาตัวนี้ละขึ้นมาประกาศธรรมสอนโลก เวลาแคะรอยตามรอยไปด้วยกัน การสร้างบารมีทุกอย่าง ๆ ไม่ว่าจะทานว่าศีลว่าภาวนา ความดีทุกประเภทนี้ เป็นการตามรอยของจิตนั้นให้มันถึง ตัวจิตนั้นตัวพาให้เกิดให้ตาย ส่วนมากพาให้เป็นทุกข์ ที่นี้ตามเข้าไป ๆ ด้วยความดี พอเข้าไปถึงที่แล้วมันก็ไปเจอละซี ตัวเก่งของมันที่พาให้เกิดให้ตายไม่หยุดไม่ถอยคืออะไรนั้นละท่านตามไปถึงตัวนั้นเองที่ท่านทำลายกันได้ละ

ตามเข้าไปตั้งแต่ต้น เรื่อยเข้าไป ๆ จนกระทั่งถึงจิตแล้ว มันจมอยู่กับจิต ผิงอยู่ในจิต ถอนพรวดออกมาจากนั้น พอถอนพรวดออกไปแล้วก็ติดผิงเลย จิตนี้ออกจากกิเลสที่เป็นลูกศรเสียดแทง แล้วยังเป็นสิ่งที่กดถ่วงลงด้วย พอถอนลูกศรนี้ออกความกดถ่วงทั้งหมดก็ลงไปด้วยกัน จิตก็ติดผิงออกเลยเป็นคนละผิง นี่ละตามรอยจิตทำอย่างนั้นนะ ที่ว่าท่านโลกธาตุห้วนไหว ก็คือถือเอาจิตนี้เลย กิเลสนี้มันครองตัวมันยึดมันถือมันเป็นลูกศรเสียดแทงตลอดเวลาให้ได้รับความทุกข์ความลำบาก ไปภพใดสูงต่ำก็ตามก็ได้รับความทุกข์ มีอยู่จนได้ ถ้าสมมุติคือกิเลสยังมีอยู่เมื่อไร ความทุกข์ยังต้องมีเป็นแต่เพียงว่า หนักเบาเล็กน้อยต่างกันเท่านั้น

เช่น ผู้ไปเกิดในภูมิสูง ๆ นี้ ความสุขก็มีมากขึ้น ๆ ความทุกข์ก็มีแต่น้อย ถ้าผู้มีแต่บาปแต่กรรมแล้ว อยู่ที่ไหนก็เป็นทุกข์ตลอดเวลา อันนี้มีความหมายสำหรับคนสร้างบาปนะ ให้พากันจำเอาไว้ละ คนสร้างบาปสร้างกรรมคือคนทำลายตัวเองตลอดเวลา บีบบี้ไฟตัวเองในปัจจุบันนี้แล้ว ก็จะบีบต่อไปอีกในจิตดวงนี้ไม่มีวันมีคืน ไม่มีมืดมีแจ้ง ไม่มีกาลสถานที่เวล่ำเวลา ที่นี้ความทุกข์วิบากกรรมมันก็ติดอยู่ในนั้น มันจึงไม่มีมืดมีแจ้ง ไม่ว่าจะกลางคืนกลางวันทุกข์ได้ทั้งนั้นเข้าใจไหมละ เพราะกิเลสอยู่ในจิต

นี่ละท่านตามเข้าไป พอไปถึงนั่นแล้วที่นั่นะ พอไปถึงตัวมหาภัยซึ่งฝังจมอยู่ในนั่นแล้วถอนพรวดขึ้นมา ทีนี้ระหว่างกิเลสกับจิตขาดสะบั้นจากกันนี้ จิตก็ติดเป็นความบริสุทธิ์ล้วน ๆ เป็นธรรมชาติขึ้นมาในขณะนั้นเลย ฝังเลย ทางนี้ก็ออกแล้ว กระจายลงไปแล้ว หาย หมดแล้วที่นี้สมมุติ หมดแล้วที่นี้กองทุกข์ภายในใจ ภายในใจนี้ไม่มีกองทุกข์ ไม่มีทุกข์แม้เม็ดหินเม็ดทราย ท่านผู้ที่จิตหลุดพ้นไปแล้วท่านไม่มีความทุกข์ในจิต แม้เม็ดหินเม็ดทราย เพราะความทุกข์อันนี้เกิดขึ้นจากกิเลส กิเลสสิ้นซากไปแล้วไม่มีใครสร้างกองทุกข์ กองทุกข์จึงไม่มีในจิตของพระอรหันต์

ตั้งแต่วันที่ขาดสะบั้นจากกันปี่ง นั้นละตัดลินขาดกันหมด เรื่องกองทุกข์ที่เคยแบกหามาตั้งกัปตั้งกัลป์นี้ขาดสะบั้นออกไปในเวลาเดียวกันนั้น นั้นละท่านว่าถึงวิมุตติหลุดพ้นแล้วจากกองทุกข์ทั้งหลาย ดัดฝัง ท่านว่าฟ้าดินถล่มโลกธาตุหวั่นไหว ท่านแสดงไว้ในธัมมจักกัปปวัตตนสูตร อู๊ย ชัดเจนมากนะ คือสะเทือนสะท้านหวั่นไหวไปหมด ท่านว่า สงกมุปี สมุปกมุปี สมุปะเวธิ สะทกสะท้านหวั่นไหวทั่วแดนโลกธาตุ ท่านยังพูดถึงหมื่นแดนโลกธาตุอีกด้วยนะ ทสสหัสสีโลกธาตุ หมื่นโลกธาตุสะเทือนสะท้านหวั่นไหวหมด นี่พิษของกิเลสเก่งไหม แล้วคุณของธรรมก็เก่งเท่ากัน เวลาติดขึ้นฝังนี้ อันนี้ขาดสะบั้นลงไปนี้กระเทือนในเวลานั้น จิตของพระพุทธเจ้า จิตของพระอรหันต์ ท่านขาดจากกัน

แล้วท่านจะไปถามใคร ก็เห็นประจักษ์อยู่ นั้น ขาดออกคนละฝั่งละแดนไปเลย ทางนั้นก็จมไปเลย ทางนี้ก็ฝังเลย นั้น แล้วท่านจะไปถามใคร สนทัญญูโก รู้เองเห็นเองก็เจ้าของเป็นผู้รู้เองเห็นเองในเจ้าของแล้วจะไปถามผู้ใด นี่ละที่ว่าสิ้นทุกข์ พอแกะไปถึงตัวจิตจริง ๆ แล้วพิษมันอยู่ที่นั่น เอามันขาดสะบั้นไปแล้วเท่านั้นดัดฝังเลย นี่ละจิตที่ว่าเป็นธรรมชาติ หรือว่าเป็นนิพพานเที่ยง คือจิตที่เป็นธรรมชาตินี้ไม่มีสมมุติเข้าไปเจือปน อนิจจัง ทุกข์ อนตตา จึงไม่มี ท่านจึงเรียกว่านิพพานเที่ยงตลอดอนันตกาลไปเลย ว่างั้นเลย นั้นละท่านหมดทุกข์หมดตลอดไปเลย

นี่อำนาจแห่งการบำเพ็ญจิตใจของเรา จิตตภาวนาเป็นรากฐานสำคัญ อย่าพากันปล่อยวางนะ วันหนึ่ง ๆ อบรมจิตระงับความคิดปรุงซึ่งเป็นฟืนเป็นไฟให้เข้าสู่ความสงบด้วยบทธรรณ เช่นคำบริกรรมภาวนา พุทโธ เป็นต้น ให้อยู่ในนั้น เมื่อจิตได้อาศัยคำบริกรรมนี้ ความรู้นี้จะมาเกาะอยู่ที่คำบริกรรม มีสติจดจ่อไว้ตรงนั้น คำว่า พุทโธ ๆ นี้ก็เป็นคำความคิดปรุงขึ้นมา เช่นเดียวกับความคิดปรุงของกิเลส มันคิดอยากได้นั้น คิดอยากได้นี้ นั้นเป็นความคิดของกิเลสเครื่องผูกพันทำลายเจ้าของ อันนี้ความคิดของธรรม เป็นเครื่องระงับดับความคิดเหล่านั้นเข้ามา ด้วยความคิดเป็นธรรมคือ พุทโธ ๆ

ความคิดนี้จะรวมความวุ่นวายทั้งหลายนั้นเข้ามาสู่จุดรวม ๆ แล้วสงบเย็นด้วย คำภาวนานี้ ที่นี้ความรู้ก็จะเด่นอยู่ที่จุดนี้ เมื่อมีที่เกาะ เช่น พุทโธ ไม่ปล่อย สติจ่ออยู่ตรงนั้น ไม่ต้องไปคาดไปหมายนะผล จะได้อย่างนั้นอย่างนี้อ่าไปคิด ให้เอาหลักปัจจุบันคือเฉพาะหน้า ให้อ่านอยู่ตรงนั้น ทำอย่างนั้นละ จิตนี้เป็นปัจจุบัน เมื่อได้จังหวะพอเหมาะที่จะแสดงผลดีขึ้นมากว่านั้นจะแสดงขึ้นที่นั่น ไม่ได้แสดงขึ้นตามอดีตอนาคตความคาดความหมายนะ จะเกิดขึ้นจากปัจจุบัน

พอจิตสงบเข้ามาแล้วความรู้จะมารวมเด่นอยู่จุดนี้ละ ที่มันเคยรู้นั้นรู้นี้ กระแสของจิตมันออกไป ที่นี้กระแสของจิตรวมเข้ามาสู่ตรงนี้ ตรงจุดรู้นี้ ก็มารวมอยู่ที่รู้นี้เสีย ที่นี้ความรู้มารวมกันแล้วเป็นความสงบเย็น ไม่มีอะไรมายุ่งเหยิงวุ่นวาย เพียงเท่านี้ก็เริ่มทราบแล้วว่าจิตสงบเย็น พอเย็นความสุขอันนี้จะแปลกจากความสุขทั้งหลาย ตั้งแต่เราเกิดมาเราก็ไม่เคยพบเคยเห็น เวลามันโดนเข้าจัง ๆ แล้วก็ไม่ต้องถามใคร นี่ก็เคยพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟังเพื่อเป็นคติ

เราบวชใหม่ ๆ เพราะเราสนใจอยากภาวนาอยู่แล้วอยู่วัดโยธานิมิตรนี้ ก็ไปถามท่านพระครู ไปเรียนกรรมฐานกับท่านพระครู อยากภาวนา จะให้ภาวนายังไง ท่านว่า เอ้อ เอาพุทโธนะ เราก็ภาวนาพุทโธแหละท่านว่าอย่างนั้น ให้เอาพุทโธนะภาวนา เราก็ทำตามนั้นแหละ สะปะสะปะตามประสีประสาด้วยความอยากทำ ทำไปก็ไม่ได้คิดว่าจะเกิดปรากฏผลแปลกประหลาดอะไรขึ้นมา ทำไป ๆ มีแต่พยายามให้จิตรวม ๆ มันก็รวมได้บ้างไม่ได้บ้างตามประสาบ้าของเราที่กิเลสครอบหัวมันอยู่นั้นแหละ

ที่นี้ทำไปทำมามันเป็นจังหวะที่เหมาะสม นั่นบทเวลามันจะแสดงนะ นั่นละ ปักหลักได้ มันจะเสื่อมไปแล้วหายไปแล้วก็ตาม ความดูดดื่มที่เคยรู้เคยเห็นนี้ไม่ได้จิตจางนะ มันเป็นอจลศรัทธา แปลว่า ความเชื่ออันนี้ไม่หวั่นแล้ว เป็นขึ้นแล้ว ถึงหายไปแล้วก็เป็นแล้ว มันฝึกลึก พอภาวนาไป ๆ กระแสจิตของเราเหมือนกับเราตากแหไว้ นั่นแหละ วงกว้างกระแสของมัน ที่นี้คำภาวนาพุทโธ ๆ นี้เหมือนกับเราดึงจอมแหนะ พอดึงจอมแหนี้ตีนแหมันจะหดเข้ามา ๆ ดึงจอมแหคือพุทโธ ๆ ถึเข้าไป ความรู้เด่นเข้า ๆ ความรู้อันนั้นก็ค่อยหดเข้ามา ๆ มาสู่จุดเดียว พอมาถึงจุดนี้แล้ว ก็ก็เท่านั้น โถขาดสะบั้นไปหมดเลยนะ

เราก็ไม่เคยเห็นนี่ โลกธาตุนี้เท่ากับมหาสมุทรทะเลหลวงนะ จุดที่จิตอยู่ที่แปลกประหลาดอัศจรรย์นี้เหมือนเกาะกลางมหาสมุทร เด่นอยู่ตรงนั้น มหาสมุทรทะเลหลวงวงล้อมไปหมดนะ จิตนี้ไม่ได้ออกมาอยู่จุดเดียวนี้เป็นเกาะ แปลกประหลาดอัศจรรย์นี้ โอ้ย ตื่นเต้นนะ ตื่นเต้นจนกระทั่งถึงความตื่นเตนนี้นี้มันปลุกความอัศจรรย์ที่เด่นเสียมันเป็นเกาะกลางมหาสมุทร เวลาจิตรวมเข้าจริง ๆ แล้วขาดหมดเลย เหลือแต่ความรู้ที่

แปลกประหลาดอัศจรรย์ซึ่งเราไม่เคยเห็นมา มันจะไม่ตื่นเต้นได้ยังไงคนเราใช้ไหม
โหย ตื่นเต้น ออกพอใจ

ตั้งแต่เกิดมาฟังมาเห็นความสุขวันนั้น จากนั้นก็เอาใหญ่เลยเทียว นี่ละความ
คาดหมายมันทำลาย มันไม่ได้ส่งเสริม พอวันนี้ได้แล้ว วันนั้นทั้งวันจิตจะเป็นอารมณ์
กับอารมณ์แปลกประหลาดอัศจรรย์ ทั้ง ๆ ที่มันเป็นเมื่อคืนนี้ไม่ได้มานานัก มันก็หายไป
แล้ว แต่อันนี้ไม่หาย ความรู้สึกตื่นเต้น ความปีติยินดี วันนั้นความรู้สึกอันนี้รวมตัวอยู่
ตลอดเวลา มีความเอิบอิมปีติยินดี แล้วเสียดเวลาไว้ทีเดียว คือปกติเราเสียดไว้ ๑ ชั่วโมง
หยุดจากการเรียนแล้วจะภาวนา จะไปเดินจงกรมก็ตาม นั่งสมาธิก็ตาม ต้อง ๑ ชั่วโมง
ถึงจะพักนอน

ที่นี้พอเป็นแล้ววันหลังเอาให้หนักแน่นเข้าไปอีก มันควรเลย ๑ ชั่วโมงก็ไม่
กำหนด เราจะกำหนดให้ได้แต่อันนี้เท่านั้น ที่นี้มันก็ไม่ได้เสีย ชัดวันไหนก็แล้ว ๆ จน
กระทั่งจาง คือมีข้อเปรียบเทียบนะ เราเป็นวันนี้แล้ว มันเป็นเพราะเหตุไรเราก็ไม่คำนึง
นะ คำนึงได้แต่เพียงว่าเป็นเพราะภาวนา ที่นี้เป็นแล้ววันหลังเราจะเอาให้เป็นอย่างนี้
แต่เราหาได้คิดไม่ว่า เราเป็นอย่างนี้เป็นมาเพราะเหตุไรนี้เราไม่ได้คิด มีแต่ว่าวันหลังจะ
เอาให้เป็นอย่างนี้ ภาวนาก็ไปนึกตั้งแต่อัจฉริยะ ๆ เลยลืมนปัจจุบันที่ภาวนาให้เป็นนั้น
เสีย มันก็เลยไม่เป็น

ครั้นนานไป ๆ มันก็จางไป ๆ ต่อไปก็ปล่อยอาลัยนะ ปล่อยอาลัยก็ความห่วงใย
ที่เคยเป็นมาแต่ก่อน มันก็จางไปใช้ไหมละ มันหมดอาลัยตายอยากแล้ว ได้ไม่ได้ช่าง
หัวมันเถอะ ที่นี้ปล่อยอารมณ์มันก็มาเป็นปัจจุบันชิตีนี้ พอมาเป็นปัจจุบันมันก็เป็นขึ้น
มาอีก ผางขึ้นมาอีก เอาอีก ก็เป็นบ้าอีกแบบเก่า เรียนหนังสืออยู่ ๗ ปีเราได้ภาวนา
แบบนี้ ๓ หนไม่ลืมนะ ผางลงไปแบบนี้

คือเวลามันเป็นนั้นถ้าหากว่าเราเข้าใจวิธีปฏิบัติแล้วเราก็จะได้เรื่อย ๆ นะ แต่นี้
ไม่รู้วิธีปฏิบัติ ทำสะเปะสะปะไปอย่างนั้นละ พอได้วันนี้วันหลังก็เหมือนหนึ่งว่า เราไป
ทำงานให้เขาวันนี้ ไม่ได้คาดได้คิดว่าเขาจะให้รางวัลขนาดไหน แต่เราก็ทำงานเต็มเม็ด
เต็มหน่วย พอเห็นการทำงานของเรอดีเขาก็ตบรางวัลให้ เช่น วันนี้ให้ร้อยบาท พอวัน
หลังไปไม่สนใจกับงาน ไปทวงเงินร้อยบาทกับเขาเลย

อ้าว อะไรอีกล่ะ

มาเอารางวัลร้อยบาท

มาเอาอะไร

ก็เมื่อวานนี้นายให้ผมร้อยบาท วันนี้ผมก็มาทวงเอา

ก็เมื่อวานนี้แกทำงานทั้งวันก็ควรจะได้เงินร้อยละบาทก็ต่อให้ วันนี้อยู่ ๆ ไม่ได้ทำงานสักชิ้นเลยจะมาทวงเงินร้อยละบาทไม่ให้ เขาว่านี่

นี่ละที่เราไม่ได้เพราะอันนี้เอง ไปทวงเอาร้อยละบาท จนกระทั่งจางแล้วกลับมาทำงานอีก มันถึงเป็นขึ้นมา ๆ โน่นเวลาผ่านไปมันถึงรู้ละ ตอนนั้นไม่รู้ นี่ละที่ว่าเรียนหนังสืออยู่ ๗ ปีได้ธรรมอัครธรรมนี้ ๓ หน เกาะกลางทะเล ๆ โอ้ย มันอัครธรรมเอาเกินคาดเกินหมาย พุดอะไรพุดไม่ถูก เพราะฉะนั้นคืนไหนวันไหนมันเป็นแล้ว วันหลังมานั้นทั้งวันมันจะเอิบอ้อมของมันตลอดเวลา ที่นี้ก็จับอันนี้เอาไว้ ออกคราวนี้แล้วเราจะเอาจิตอันนี้ให้ได้ นี่ละถึงได้พืดกันใหญ่เลย

พอออกไปปฏิบัติแล้วมันก็ค่อยได้ของมันเรื่อยละ เพราะมุ่งหน้ามุ่งตาทำตลอดเวลา เรื่องการงานเรานี้ใครมายุ่งไม่ได้เลย ภาวนาทั้งวันทั้งคืนเว้นแต่หลับ ๆ มันก็ค่อยปรากฏขึ้นมา ๆ เด่นขึ้นมาเรื่อย ๆ เอาที่นี้พุดสรุปเอาเลย นี่ละการอบรมจิตใจของเราเมื่อได้รับการบำรุงรักษาอยู่จะเจริญขึ้นเรื่อย ๆ ที่นี้ที่มันเป็นนั่นนะ ที่เราไม่เคยเป็นที่แรกก็ประหนึ่งว่าอัครธรรมอย่างยิ่ง ที่นี้พอจิตผ่านสูงกว่านี้เข้าไปแล้ว อันนี้สู้อันนั้นไม่ได้ นะ แต่มันก็ไม่ลืมหักเดิม ต้นเหตุเดิมมันก็ไม่เคยลืมหัก เป็นอย่างนั้น ๆ นั่นเป็นอย่างนั้นนะ ทั้ง ๆ ที่เราได้สูงกว่านี้ก็ตาม ธรรมะละเอียดลออกว่านี้แต่มันก็ไม่ลืมหัก ต้นทุนที่เคยปรากฏมาในเบื้องต้น

นี่เราได้พุดให้พี่น้องทั้งหลายฟังถึงเรื่องการอบรมจิตใจ ใจนี้มีอยู่กับทุกร่างสัตว์ก็มี แต่สัตว์เขาไม่รู้จักวิธีปฏิบัติรักษาใจเหมือนมนุษย์ มนุษย์ก็คือชาวพุทธเรา นอกนั้นไม่รู้เหมือนกัน ชาวพุทธเราก็ต้องบอกวิธีภาวนาให้เจอของจริง คือจิตนี้เป็นของจริงแท้ แต่ถูกกลบไว้ด้วยกิเลส ให้มีความเพลิดความเพลิน ความรื่นเริงบันเทิง ความดีความดีมันลากมันเข็นตลอดเวลา จิตเลยไม่เป็นตัวของตัวจึงหาความสุขไม่ได้

หาความสุขจากกิเลสก็มีแต่ความทุกข์ทั้งนั้นแหละ เราอย่าไปหา-หาความสุขจากกิเลส ไม่มีใครสมหวัง จมกันทั้งนั้น ถ้าหาด้วยธรรมได้ไม่สงสัย สมบัติเงินทองข้าวของบริษัทบริวารยศถาบรรดาศักดิ์เราก็หาอย่างโลกเขาหา เวลาได้ก็ได้อย่างโลก ได้ อย่างโลกได้ด้วยความขุ่นมัว ได้ด้วยความมั่วสุม ได้ด้วยความลืมหักเพลิดเพลินไป สิ่งเหล่านี้เลยกลายเป็นกองทุกข์ไปตาม ๆ กันหมด หาความสุขที่แท้จริงไม่ได้ นี่ละหาด้วยอำนาจของกิเลส หาได้เท่าไรยิ่งทุกข์มาก

ได้เงินมากองเท่าภูเขาก็ได้ไม่มีความหมาย เพราะไม่ใช่วิสัยของใจ อันนั้นเป็นวัตถุอันหนึ่งต่างหาก อันนี้เป็นนามธรรม ความดีงามคือบุญกุศลนี้เป็นนามธรรม เป็นของคู่ควรกันกับใจ เมื่อใจปรับธรรมเหล่านี้เข้าสู่แล้วจะหนุนตัวเองให้สงบเย็นใจ ๆ สิ่งเหล่านั้นก็เป็นวัตถุอาศัยเขาไปอย่างนั้น ไม่หลงเขาละ ไม่ลืมหักหลงเขา ไม่ติดเขา อัน

นั่นเป็นอันนั้น อันนี้เป็นอันนี้ มันก็รู้ สิ่งภายนอกอาศัยอันนั้น สิ่งภายในอาศัยอันนี้ สิ่งภายนอกอาศัยสมบัติเงินทอง สิ่งภายในอาศัยศีลธรรม ที่นี้มันก็แยกกันได้

ถึงเวลาที่จะคิดผลประโยชน์ให้ตัวเองภายในคือจิตใจ ทางด้านสงบเย็นใจด้วยการภาวนา เราก็อำนาจของเราเสีย เวลาเราชวนชวายเป็นธาตุเพื่อขั้นเพื่อความเป็นอยู่ปุวยเหมือนโลกทั่ว ๆ ไปเราก็อำนาจอย่างเขาทำ แต่ความทำนี้ต่างกัน คือจิตไม่ได้เอามาคละเคล้าคลุกเคล้ากันเสียหมด จิตแยกกันไว้แล้ว อันนี้เป็นส่วนหนึ่ง อันนั้นเป็นส่วนหนึ่ง อันนั้นเป็นอาหารของร่างกาย สิ่งหล่อเลี้ยงของร่างกาย อันนี้เป็นสิ่งหล่อเลี้ยงของใจ มันก็รู้ ๆ จึงแยกส่วนแบ่งส่วนได้คนเรา

นี่คือการภาวนา จึงอยากให้พี่น้องทั้งหลายได้ทำ เราพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟังนี้ เราไม่ได้พูดด้วยความสงสัยนะ มันปรากฏมาทุกชั้นทุกภูมิตั้งแต่ที่วานี้มา ตั้งแต่ไม่เคยปรากฏ ปรากฏเป็นครั้งแรกก็เคยเล่าให้ฟัง เรียนหนังสืออยู่ ๗ ปีได้ ๓ หน จากนั้นมาก็ต่อกันไปเรื่อย ๆ จิตนี้เวลาได้รับการบำรุงส่งเสริมนี้ ก็เหมือนต้นไม้ที่เราปลูกขึ้นมาแล้วเจ้าของบำรุงด้วยปุ๋ยด้วยอาหารเครื่องหล่อเลี้ยงให้เหมาะสมกับเขาแล้ว เขาจะเจริญเรื่อย ๆ ต้นไม้นะ ควรออกดอกออกผลผลิตดอกออกใบอะไร เขาจะเป็นของเขาเอง ขอให้ได้รับอาหารเครื่องบำรุงลำต้นเขาก็พอ ถ้าอาหารขาด จะมองดูตั้งแต่ผลอย่างเดียวเมื่อไรจะเป็นผลอย่างนั้นอย่างนี้ ขาดอาหารไม่สนใจกับอาหารก็ไม่เกิดผล

เราต้องการมรรคผลนิพพาน แต่ความดีเราไม่สนใจจะทำ ก็ไม่เกิดผลอีกแหละ อันนี้จิตใจของเราว่าวุ่นซุ่นมัว ตั้งแต่ตื่นนอนจนหลับ ๆ หากความสงบไม่ได้ เราจะหวังเอาด้วยความคาดหวังเฉย ๆ ไม่ได้ ต้องมาทำอย่างที่ว่านี้ แล้วก็ตัวเอง ๆ จิตดวงนี้เห็นชัดเจนมาก เวลามันมีดมันบอดมันมีดจริง ๆ มันไม่สนใจกับบาปกับบุญ มีตั้งแต่ความอยากความทะเยอทะยาน อะไรก็อยากได้ อะไรก็อยากมี มีแต่อยาก เรื่องของกิเลสลาไปทั้งนั้น ไม่รู้ละ

บทเวลามีเครื่องวัดเครื่องเทียบกันแล้วก็พอเข้าใจ พอจิตสงบมันก็เห็นโทษความวุ่นวาย แต่ก่อนไม่เคยเห็นโทษ พอจิตสงบ ความสงบนี้มันเย็นมันสบายมันแปลกประหลาดอัศจรรย์ยิ่งง ใจความวุ่นวายมันแปลกประหลาดอัศจรรย์อะไร นี่มันก็เทียบกันปั๊บทันทีไม่ต้องมีใครบอก จากนั้นมามันก็แยกส่วนแบ่งส่วน หลายครั้งหลายหนก็จะรวมเข้า ๆ มีแต่ความสงบเย็นใจ ๆ ทางนี้มีกำลังหนาแน่นขึ้น ความยุ่งเหยิงวุ่นวายภายนอกจางไป ๆ ที่นี้หมุนตัวขึ้นด้วยอรรถด้วยธรรมคือจิตตภาวนานี้

สำหรับผู้ปฏิบัติทางภาวนาเราล้วน ๆ เช่นพระกรรมฐานเป็นต้น ท่านจะเน้นหนักแต่อันนี้ตลอดเวลา ก็สว่างาม ๆ พออันนี้สว่างาม มันปล่อยไปพร้อม ๆ กันนะ เรื่องยุ่งเหยิงวุ่นวายกับสิ่งภายนอกนั้นมันจะจางไป ๆ มันจะหนักแน่นเข้าไปนี้ หนัก

แน่นเข้าไปนี้เท่าไรยิ่งเบา ยิ่งเบายิ่งมีความสุขหวิว ๆ ๆ ความแปลกประหลาดยิ่ง
 อัจฉริยะยิ่งแปลกประหลาดตลอดเวลาขึ้นไป มันก็หมุนเข้าไปนี้ละซิ เมื่อหมุนเข้าไป
 แล้วจิตดวงนี้ก็เบิกกว้างออกไป คือกิเลสมันหุ้มห่อนี้ พอเราทำภาวนาเข้าดี ๆ จิตสงบ
 เข้าไป มันค่อยชักฟอกสิ่งเหล่านี้ออก แล้วค่อยสว่างไสวขึ้นมา มันก็เห็นโทษเห็นคุณละ
 ซิ มันมีอยู่รอบตัวแต่ไม่เห็นมันตาบอด พอธรรมปรากฏขึ้นในใจนี้มันจะมองเห็นสิ่งที่
 เป็นภัยเป็นคุณไปพร้อม ๆ กัน ทีนี้ก็ค่อยคัดค่อยเลือกไปในตัวของมันเอง ต่อไปทาง
 เป็นภัยนี้มันจะปิด ๆ ปิดเร็วเข้าด้วย ๆ กำลังของธรรมมี ช่วยตัวเองได้อย่างรวดเร็ว ๆ

นี่ละอำนาจของการอบรมจิตใจ ใจเป็นของสำคัญมากนะอย่าลืมอย่ามองข้าม
 ชาวพุทธเราทั้งหลายไหลมากที่เดียวเราพูดอย่างนี้ละ เพราะฉะนั้นการเทศนาว่าการจึง
 ต้องเน้นหนักในทางด้านจิตใจมาก เช่น ภาวนา อย่างน้อยจะหลับจะนอนควรให้ได้ไหว
 พระสวดมนต์แล้วภาวนา บังคับมันจะเป็นจะตายให้ได้สัก ๑๐ นาทีไม่ได้หรือ ๒๔ ชั่วโมง
 ขอเพียง ๑๐ นาทีมาภาวนาไม่ได้หรือ สอนตัวเองบังคับตัวเองมันก็ได้ เราเป็นคน
 สอนเราเอง คนอื่นสอนมันโมโหนะ ให้เจ้าของสอนแหละ มันไม่โมโหมันทำตาม ถ้าคน
 อื่นสอนดีไม่ดีมันไปไล่กัดเขานู่นนะ เขี้ยวมันไม่แหลมหนักแหละ แต่เวลากัดมันเก่งกว่า
 หมา ไครมาเตะไม่ได้นะ หมาตัวนี้มันเก่งมาก

เพราะฉะนั้นจึงให้เจ้าของกัดเจ้าของเองดีกว่า นักถลอกก็หนักเจ้าของเอง มันก็
 ไม่กัดแล้วมันกลัวหนังถลอก ถ้าจะกัดแรงกว่านั้นมันเจ็บ มันก็ไม่กัดแรงมันกลัวเจ็บ
 แน่ะ ถ้าคนอื่นไม่ได้นะ เจ้าของไม่เป็นไรแหละ ให้ฝึกซิ จิตนี้สำคัญมากที่เดียวเราถึงได้
 เอามาเปิดให้พี่น้องทั้งหลายฟัง เพราะเราเป็นคนทำเอง ทุกอย่างที่น่ามาพูดนี้ผ่านแล้ว
 ทั้งนั้น รู้แล้วทั้งนั้น จนกระทั่งถึงว่าโลกธาตุไหวก็แล้วกัน พูดแล้วสุดขีดแล้วนะ เราจึงไม่
 มีอะไรสงสัยเรื่องโลกธาตุนี้ ไอ้เรื่องความทุกข์นั้นตั้งแต่วันกิเลสตัวสร้างทุกข์นั้นขาด
 สะบั้นลงจากใจ ตั้งแต่บัดนั้นมาในหัวใจเราไม่เคยปรากฏมีความทุกข์แม้เม็ดหินเม็ด
 ทรายเลย มีแต่ธรรมชาติที่ว่าบรมสุขหรือธรรมชาติครองใจเป็นอนันตกาล เทียงตลอด
 เวลาเท่านั้น

ไอ้เรื่องความทุกข์ในธาตุในชั้นธัมมเจ็บไซได้ป่วยนี้ ไม่ว่าพระพุทธเจ้าไม่ว่าสาวกไม่ว่า
 คนสามัญธรรมดาเรา เป็นเหมือนกันหมด เพราะอันนี้เป็นธาตุชั้นธัมมเป็นส่วนสมมุติ
 ล้วน ๆ พระพุทธเจ้าก็ครองธาตุชั้นธัมมนี้ก็เป็นส่วนสมมุติด้วยกัน เพราะฉะนั้นสมมุติกับ
 สมมุติจึงเข้ากันได้ เช่น ความสุขความทุกข์อะไรกับเรื่องสกลกายจึงเข้ากันได้ มันจึงมี
 ทุกข์เหมือนกันกับเรา แต่ยังไม่เข้าไปซึมซาบจิตดวงนั้นได้แหละ มันก็เป็นอยู่ในวง
 ชั้นธัมมของมันที่เป็นสมมุติคู่ควรกันกับสมมุติด้วยกัน มันก็คลุกเคล้ากันอยู่นี้ เจ็บนั้นปวด
 นี้ หิวข้าวหิวน้ำ อยากหลับอยากนอน มีแต่เรื่องของธาตุของชั้นธัมมมันกวนอยู่ในวงสมมุติ

นี้เท่านั้น มันเข้าไปยุ่งในวิมุติไม่ได้ นี่ท่านก็ต้องเป็นอย่างนี้ไปตลอดวันปรินิพพาน เป็นแต่เพียงว่าทุกข์เหล่านี้ไม่เข้าถึงใจท่านเท่านั้น

ทุกข์อันนี้ยอมรับ พระพุทธเจ้า พระสาวกอรหันต์ยอมรับเหมือนกัน เพราะเป็น สมมุติด้วยกัน ธาตุชั้นธด้วยกัน เราจึงพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟัง ว่าเรื่องธาตุชั้นนี้เป็น เรื่องสมมุติโดยตรง จึงเหมือนกันหมดทั้งพระพุทธเจ้า พระอรหันต์และคนสามัญ ธรรมดาทั่ว ๆ ไป เป็นสมมุติด้วยกัน เมื่อสมมุติด้วยกัน อันใดที่เป็นสมมุติด้วยกันก็ เป็นของคู่ควรกันได้ ที่จะติดจะพันจะรักจะชอบจะเกลียดจะโกรธกันก็ได้ เพราะสิ่งเหล่านี้ อยู่ในวิสัยของกันและกันได้เข้าใจใหม่ จากนั้นเราก็แยกให้ฟังอีกทีหนึ่ง เรื่องธาตุเรื่อง ชั้นนี้มันเคยกินอยู่ปุวยอะไร มันเคยชอบอะไรมันก็ชอบอันนั้น ๆ ท่านก็ทราบว่ามัน ชอบ แต่หัวใจที่เป็นวิมุติหลุดพ้นแล้วท่านไม่ได้มาชอบด้วย เป็นแต่ระหว่างชั้นที่เป็น สมมุติด้วยกันกับสิ่งที่มาเกี่ยวข้องนั้น มันชอบกันไม่ชอบกันรักกันชังกัน อันนี้อร่อยอัน นั้นไม่อร่อย อันนี้ไม่ต้ออันนั้นดี นี่เป็นเรื่องเขาทำหนีติชมกันเองในวงสมมุติด้วยกัน สำหรับจิตที่เป็นจิตวิมุติแล้วไม่เข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นอฐานะแล้ว ให้พี่น้องทั้งหลาย ทราบเอาไว้

ที่นี้คือคนเข้าไปถึงเรื่องความเหมาะสมในระหว่างสมมุติต่อสมมุติด้วยกัน เหมาะสมต่อกันนี่นะ เช่นอย่างยาเสพติดนี่นะ จะเป็นสุรายาเมา ผีนกัญชา ยาเสพติด ประเภทใดก็ตาม ไม่ว่าธาตุชั้นใด ไม่ว่าธาตุชั้นของพระพุทธเจ้า ไม่ว่าธาตุชั้นของ พระอรหันต์ เหมือนกันกับธาตุชั้นของพวกเรา เวลาเอาอันนี้เข้าไปกิน เมื่อมันเคยมัน ชินแล้วติดได้ด้วยกัน พระพุทธเจ้าไม่ติด ความเป็นพระอรหันต์บริสุทธิ์นั้นไม่ติด แต่ ระหว่างชั้นกับสิ่งเหล่านี้เป็นสมมุติด้วยกันมันไม่ใช่เป็นพระพุทธเจ้าเข้าใจใหม่ มันไม่ ใช่อรหันต์ มันเป็นสมมุติ เช่นยาเสพติดกับลิ้นเรานี้ก็เป็นสมมุติ มันเหมาะกันมันชัด กันได้แล้วติดได้เข้าใจใหม่ เอายาเสพติดไปให้พระอรหันต์กินก็เอาไปชิ ติดด้วยกัน แต่หมายถึงว่าลิ้นกับยานี้ติดเท่านั้น เรื่องจิตของท่านไม่มีทางที่จะให้ติดเข้าใจใหม่

ที่นี้คนเรามันไปเหมาเอาหมดละซี เป็นพระอรหันต์แล้วทำไมจึงเคี้ยวหมาก จึง สูบบุหรี่ ถ้าเป็นพระอรหันต์ตายนั้นมันก็ไม่เป็นไร โคตรพ่อโคตรแม่มีงเป็นอรหันต์ไหน เรายากถามว่างั้น มันต้องสวนหมัดกันอย่างไรมันถึงถึงกันเข้าใจใหม่ ถ้าเป็นอรหันต์ แบบกุนนี่มีงก็ไม่ควรจะมาถามกู กุนนี่คือใคร กุนนี่คือหลวงตาคุณ มีงก็ไม่ควรมาถามกูเท่า นั้นพอ พวกกันเข้าใจเหรอ เหล่านี้ติดได้ทั้งนั้น เรื่องชั้นนี้เป็นเรื่องสมมุติ สิ่งเหล่านั้นที่ มาเกี่ยวข้องกับชั้นเป็นสมมุติด้วยกัน เข้ากันได้สนิท ควรรัก-รัก ควรชัง-ชัง ควรชอบ ชอบ ไม่ควรชอบ-ไม่ชอบ ควรติด-ติด ไม่ควรติด-ไม่ติด มันต่างกันอย่างไร

เรื่องระหว่างจิตกับขันธ์ ขันธ์นี้เป็นเหมือนทัว ๆ ไปติดได้ด้วยกัน ถ้าเป็นจิตตวิมุตติแล้วอะไรมันก็เป็นอฐานะแล้ว ทีนี้เขามาเหมาเอาหมดละชื่อว่าท่านติด ถ้าเป็นอรหัตต์แล้วมาติดอะไรอย่างนี้ หันกูไม่เหมือนหันพ่อหันแม่มีงไปอีกแล้วนะเข้าใจไหม หันกูมันหันแบบหนึ่ง หันพ่อหันแม่มีงหันไปลงนรกอเวจีไหนกูไม่รู้ด้วยว่างเลย กุลองตั้งแต่ ๙๐ กุโตนลงตั้งแต่ ๙๐ แล้ว สูจะไป ๑๕๐-๖๐ ช่างโคตรสุเถอะ นี่หลวงพ่อกุณเข้าใจไหม หลวงพ่อกุณมาเรื่อย ๆ นะ คือเป็นคนคติ เราจึงเอามาเรื่อยหลวงพ่อกุณ กุมีงทันทีเลย ให้พี่น้องทั้งหลายเข้าใจกันไว้นะ

นี่ละพวกสมมุติด้วยกันเป็นฐานะอันเดียวกันที่จะเข้าถึงกันได้ติดกันได้ นี่เรื่องวงสมมุติ สมมุติด้วยกันเข้ากันได้สนิทเลย ถ้าเป็นวิมุตตินี้ท่านไม่ถามกันแหละ จิตกับขันธ์มันแยกกันนะอยู่ด้วยกันนี้ จะทำอะไรให้มันเป็นแบบขันธ์เป็นไปไม่ได้แล้ว นี่จิตถ้าเราฝึกให้มันเป็นอย่างนั้นแล้ว เป็นอย่างไรก็ให้เป็นอย่างอื่นไปไม่ได้แล้ว ไม่ได้แล้วอยู่นั้นแหละจิตพระอรหัตต์ ท่านจึงไม่เคยมีทุกข์ตั้งแต่ขณะกิเลสขาดสะบั้นลงไปจากใจ ความทุกข์ภายในใจจะไม่มีแม้เม็ดหินเม็ดทรายเลย จะมีแต่ธรรมชาติล้วน ๆ ตลอดไป แต่ส่วนธาตุขันธ์เจ็บไข้ได้ป่วยปวดหัวตัวร้อนเหมือนกันกับเรา มีเหมือนกันหมด เป็นแต่เพียงว่าท่านไม่ยึดไม่ถือท่านไม่หลงในสิ่งเหล่านี้ ท่านจึงไม่สร้างกองทุกข์ขึ้นให้ตัวเองให้จิตใจ ก็มีแต่เรื่องนี้รับทราบกันไปอย่างนั้น พอถึงกาลเวลาแล้วก็ปล่อยไปเท่านั้นเอง ไม่มีอะไร

ให้พี่น้องทั้งหลายได้อบรมภาวนาจิตใจนะ เราก็ไม่ได้สอนทางด้านจิตใจมานานแล้วนะ ยิ่งกับการบ้านการสงสารนี้ช่วยโลกทางนูนมันก็หมูนูน เอาศีลธรรมแทรกเข้าก็ได้เพียงเล็กน้อย ๆ ไม่ได้สอนเต็มเม็ดเต็มหน่วยนัก วันนี้ตั้งใจสอนพอประมาณนะ ให้พากันตั้งใจไปปฏิบัติให้เกิดผลเกิดประโยชน์ ศาสนาพุทธเราเนี่ยเลิศสุดยอดแล้ว จำให้ตีค่านี้อีก ใครเกิดมาไม่ได้พบพุทธศาสนา ๑ พบแล้วแต่ไม่สนใจ ๑ อันนี้เรียกว่าหมดสภาพเลย เหลือตั้งแต่ร่างเท่านั้นแหละ ไม่มีชีวิตที่เป็นศีลเป็นธรรมติดตัวเลย เราอย่าให้เป็นคนประเภทนั้น ทั้ง ๆ ที่เรามาเกิดในท่ามกลางพุทธศาสนาที่เป็นศาสนาชั้นเอกแล้ว ไม่มีศาสนาใดในสามแดนโลกธาตุนี้จะเป็นศาสนาชั้นเอก รับรองร้อยเปอร์เซ็นต์ในความจริงทั้งหลายที่ทรงไว้แล้วและที่สอนต่อโลกนั้น ร้อยเปอร์เซ็นต์ไม่มีผิดเพี้ยนเลย ให้นำไปปฏิบัติ

ทุกข์ยากลำบากในการประกอบความเพียรนี้ คือเราฝ่าฝืนกับทุกข์ มันต้องรบกัน ทุกข์จะไม่ยอมให้เราทำความดี เราจะทำความดีมันต้องสู้กันละซิ มันชี้แจงเราก็ขยัน สมมุติว่าเราจุดไฟไว้ ๒-๓ ดวง ๔ ดวง ถ้ามันจะตายจริง ๆ ก็ดับเสียดวงหนึ่ง ยังเอาไว้ ๒ ดวง จุดไป เดี่ยวโผล่ขึ้นอีกดวงหนึ่ง แล้วก็เดินจงกรมไป สักเดี๋ยวเจ้าของหลับครอก ๆ

ไฟดับ พอตื่นขึ้นมาก็ไปจุดเทียนขึ้นอีกฟัดกันอีกเข้าใจไหม เตี้ยหมอนเอาไปกินเจียบ
ตั้งเสียงครอก ๆ เสียงหมอนย่าเราตั้งเสียงครอก ๆ ช่างหัวมัน กูตื่นกูฟัดมึงอีกก็ว่างั้น
เข้าใจไหม เอาละพอ ขบขันดี ให้พร ๆ นี่ยังครอก ๆ อยู่หรือ (๕๐ ดอลลาร์ครับผม) โอ้
ได้ตั้ง ๕๐ ดอลลาร์ ไม่ใช่เล่นตั้ง ๕๐ ดอลลาร์ เพิ่มเข้าอีกแล้ว เมื่อวานนี้ได้ ๗๐ ดอลลาร์ วันนี้
เริ่มแรกได้ ๕๐ ดอลลาร์ ทองคำได้ ๑๒ บาท

มาจากโรงพยาบาลนิคมน้ำออนครับ กราบขอบพระคุณหลวงตาครับ

เมื่อเร็ว ๆ นี้ก็พบคุณชายป่าอยู่ที่สวนแสงธรรมแล้วก็ได้เล่าเรื่องนี้ให้ฟัง ทางนั้น
ก็บอกว่าทางนั้นก็ทราบแล้วว้างั้น ก็เท่านั้นแหละเสร็จเรียบร้อยแล้วนะ ตึกอันนั้นนะ

เปิดใช้ได้ประมาณเดือนนึงแล้ว

ดีละ นี่เวลานี้กำลังอยู่ทางอากาศอำนวยการหนึ่ง ๓๐ เที่ยง ตึกเสียก่อน ส่วน
เครื่องอุปกรณ์นั้นเราก็จะพิจารณาที่หลัง เอาเรื่องใหญ่ ๆ ผ่านไปก่อนแล้วค่อยย้อน
หลังมาป้อนกันทีหลังอีก ทีแรกให้ ๔-๕ ชั้นเสียก่อน ต่อมาก็มาเพิ่มเติมอีก ๒ ชั้น ๓
ชั้น แต่ละแห่ง ๆ เพิ่มไปเรื่อย ๆ อย่างนั้น เราจะทุ่มไปที่เดียวไม่พอกำลังเราหมด นี่
เวลานี้ยังอยู่ ๒ ตึก ทางบุงคล้า อันนั้นเป็นตึกของพวกเจ้าหน้าที่พักกัน ๔ ชั้น ส่วน
อากาศอำนวยการสร้างตึก เรียกว่า ๓๐ เที่ยง เราจะพิจารณาที่หลังเรื่องเตียงเรื่องอะไร ๆ
แล้วก็ยังโรงเรียนอีก ๒ หลัง กำลังแบกอยู่ด้วยกันนะ ตึก ๒ ตึก โรงเรียน ๒ หลังเป็น ๔
เวลานี้กำลังแบกอยู่ เมื่อวานซินนี่เขาก็มาขอตึกอีก เราให้พักไว้ก่อนเราว่างั้นเราจะตาย
มีแต่ว่าพักไว้ก่อนเราว่าอย่างนั้นนะ

วันที่ ๒๙ ก็ไปสกลฯ แล้วนะ ๒๗-๒๘ อยู่ ๒๙ ไปสกลฯ ๓๐ กลับมาอุดรฯ ๓๑
นี่ไปสุรินทร์ ฟ้าหญิงจะเสด็จทางนั้น กำหนดว่าบ่าย ๒ โมง เราจะว่าออกจากนี้ประมาณ
๙ โมง แล้วจะพุ่งเลยทีเดียวไปถึงสุรินทร์ก็คำนวณเวลาเพื่อ ๆ ไว้ว่า ๕ ชั่วโมง มันจะคง
ราว ๔ ชั่วโมงกว่า ฟ้าหญิงจะเสด็จ บ่าย ๒ โมง เราจะไปกะให้ทันเวลาจึงไม่แวะที่ไหน
แหละ

ทางกลางทางที่ร้อยเอ็ดเขาก็นิมนต์ให้แวะ บอกแวะไม่ได้ให้โทรไปบอกแล้ว
บอกเราไม่มีเวลาแวะออกจากนี้พุ่งถึงเลย ไปสุรินทร์ ๑ คืน ตอนบ่าย ๒ โมงฟ้าหญิงจะ
เสด็จมา ทรงทำพิธีอะไรนะ มีอยู่ ไม่ใช่ฆานธรรมา มาในงานนี้แหละ แต่มันมีพิธี
อะไรอันหนึ่งที่อยู่กับงานนี้นะ ท่านก็มาในนั้นแหละ แต่แยกไปเป็นงานอะไรอีกนะอยู่
นั้น เขาบอกแล้วลืมาแล้ว หากมีในงานเดียวกันนี้แหละ มีแยกประเภท ท่านก็มา งาน
อะไรจำไม่ได้ พอเสร็จแล้วท่านก็เสด็จกลับ สำหรับวันนั้นเราไม่กลับนะ ท่านจะเสด็จ
กลับในวันนั้น

ตอนบ่ายนั้นก็เทศน์ หลังจากนั้นฉันเสร็จวันหลังนี้ก็ออกเดินทางมาเลย ก็มีเท่านั้นแหละ พอวันที่ ๒ คณะผู้พิพากษาก็จะมาที่นี่ ต้อนรับอยู่เรื่อย ๆ เอาละเล็ก ๆ วันนี้ก็สาย สายช่างหัวมันเถอะ มันก็มีเข้ามาสายอยู่สั้น พอสายวันนี้แล้ววันหลังมาเข้าขึ้นมาใหม่อีกแหละ เอาเท่านี้พอ ไปละ เมื่อวานนี้ทองคำไม่ได้ ดอลลาร์ได้ ๗๐ ดอลลาร์ วันนี้ทองคำได้ถึง ๑๒ บาทนะ ดอลลาร์ได้ ๕๐ ดอลลาร์ สายนะนี่ ๙ โมงครึ่งแล้วยังไม่ถึงไหน มีเท่านั้นแหละวันนี้

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ท้นต่อเหตุการณ์ หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร ทาง internet
www.luangta.com หรือ www.geocities.com/bantadd